

Informatie voor gemeenten over amusementcentra

**VAN Kansspelen is al ruim veertig jaar dé
Nederlandse brancheorganisatie voor
gereguleerde kansspelaanbieders.**

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Kansspelen in Nederland	6
VAN Kansspelen: dé brancheorganisatie voor kansspelen	8
Standpunten van VAN Kansspelen	12
Colofon	15

Voorwoord

Het is zo oud als de mensheid. Het spelen met geluk. De spanning om iets op het spel te zetten. Te winnen... of te verliezen. Of het nu een loterij, een speelautomaat of online poker is. Wij mensen houden van kansspelen. Het is niet weg te denken uit onze maatschappij. Daarom zijn er in veel Nederlandse gemeenten amusementscentra¹ aanwezig of zijn er speelautomaten in de horeca te vinden. Veel Nederlanders maken gebruik van deze voorzieningen voor ontspanning en vermaak.

Logischerwijs zijn gemeenten bezig met een eigen speelautomatenbeleid en houden ze toezicht op de verschillende kansspelactiviteiten. Als gemeenteambtenaar is het daarom goed om op de hoogte te zijn van alle 'ins & outs' rondom kansspelen. Vanuit brancheorganisatie VAN Kansspelen informeren we u hier graag over. Omdat wij vinden dat kansspelen in alle openheid de ruimte moeten krijgen. Zo kunnen we het in goede banen leiden, risico's bespreekbaar maken en samen de verantwoordelijkheid nemen.

We stellen ons graag aan u voor.

VAN Kansspelen is al ruim veertig jaar dé Nederlandse brancheorganisatie voor gereguleerde kanspelaanbieders. We zetten in op beter spelen voor iedereen in Nederland. Zo kan iedereen op een verantwoorde manier genieten van kansspelen. En daar zijn we trots op.

Momenteel vertegenwoordigen wij meer dan 100 leden die kansspelautomaten exploiteren in amusementscentra (speelautomatenhallen) en/of in de horeca. Maar liefst 95% van de exploitanten van amusementscentra zijn aangesloten bij onze brancheorganisatie. Van de speelautomaten in de horeca-exploitatie is meer dan 50% door ons vertegenwoordigd. Daarnaast behartigen wij de belangen van distributeurs van kansspelautomaten. Wanneer online kansspelen legaal zijn, bestaat ook de mogelijkheid dat VAN Kansspelen leden met online activiteiten kan vertegenwoordigen. De speelautomatensector maakt deel uit van de entertainmentbranche. Met een totale landelijke omzet van 731 miljoen euro (cijfer: 2016) is de speelautomatenbranche een sector van belang.

Frits Huffnagel
Voorzitter VAN Kansspelen

Kansspelen in Nederland

In Nederland regelt de Wet op de Kansspelen (WoK) alles rondom kansspelen. In deze wet (en bijbehorende regelgeving) is opgenomen aan welke vereisten kansspelen moeten voldoen. Daarbij gaat het niet alleen over de inhoud van het spel, maar ook over de vereisten voor preventie van verslaving. Online kansspelen horen hier nog niet bij en zijn op dit moment nog illegaal in Nederland. Een wetsvoorstel om dit te reguleren ligt op dit moment (anno maart 2018) voor aan de Eerste Kamer². Er is ook een speciale belasting voor kansspelen: de kansspelbelasting. Deze wordt in de Wet op de Kansspelbelasting geregeld.

De Kansspelautoriteit is dé toezichthouder in Nederland. Ze richt zich daarbij niet alleen op speelautomaten, maar ook op andere kansspelen als loterijen, sportwedenschappen en tafelspellen (Holland Casino). Deze brochure gaat in op speelautomatencasino's, ook wel amusementscentra genoemd.

Wanneer het gaat om amusementscentra (speelautomatencasino's) verstrekt de Kansspelautoriteit een exploitatievergunning en de gemeente de aanwezigheidsvergunning voor speelautomaten. Voor het verkrijgen van een exploitatievergunning controleert de Kansspelautoriteit streng of de achtergrond van de aanbieder legitiem is (onder andere met behulp van de Wet BIBOB).

Speelautomaten komen voor in speciale amusementscentra en locaties in de horeca die als een zogenaamde 'hoogdrempelige voorziening' kunnen worden aangemerkt. Speelautomaten mogen alleen bediend worden door personen van 18 jaar en ouder. Daarom hebben alleen personen van 18 jaar en ouder toegang tot een amusementscentrum.

Zorgplicht en preventie

Aanbieders van kansspelen hebben een wettelijke zorgplicht om kansspelverslaving tegen te gaan. Als brancheorganisatie ondersteunt VAN Kansspelen haar leden bij het vervullen van deze zorgplicht. In de Wet op de Kansspelen en bijbehorende regelgeving wordt deze zorgplicht nader omschreven. De Kansspelautoriteit controleert of de aanbieder voldoet aan de wettelijke eisen rondom de zorgplicht. De zorgplicht is uitgebreid. Ondanks dat hebben verschillende aanbieders meer preventieve maatregelen genomen dan wettelijk vereist is.

De wettelijke vereisten voor de zorgplicht hebben onder andere betrekking op:

- De toegangscontrole bij speelautomatenhallen (18 jaar en ouder);
- Het verstrekken van informatie aan spelers en de interactie tussen medewerkers en spelers (medewerkers zijn opgeleid en spreken waar nodig gasten aan op opvallend gedrag ter voorkoming van verslaving).

Door veel lokale samenwerking tussen amusementscentra en GGZ-instellingen worden eventuele probleemspelers goed doorverwezen. Op verschillende plekken hebben aanbieders van amusementscentra en GGZ-instellingen lokale convenanten afgesloten. In het hoofdstuk 'verantwoord spelen' gaan we verder in op verslavingspreventie.

Onze leden gebruiken alleen wettelijk goedgekeurde kansspelautomaten. Door de overheid erkende keuringsinstellingen voeren de keuringen van kansspelautomaten uit. Zij testen de speelautomaten en controleren of deze voldoen aan de wettelijke normen. Vervolgens sturen zij een keuringsrapport

naar de Kansspelautoriteit. Die beslist uiteindelijk of de kansspelautomaat de markt op mag. Wanneer een type speelautomaat is goedgekeurd heet dit een modeltoelating. Alle kansspelautomaten van dit type die daarna worden geproduceerd dienen aan de eisen van deze toelating te voldoen. De vergunning die de Kansspelautoriteit hiervoor afgeeft heet Verklaring Van Toelating (VVT).

Het in de voorgaande alinea genoemde betreft hier éénspeler-kansspelautomaten (omschreven in artikel 13 lid 1 van het Speelautomatenbesluit 2000) en de meerspeler-automaten (art. 13 lid 2 Speelautomatenbesluit 2000). Veel leden hebben deze meerspeler in hun aanbod, omdat hierop verschillende spelers tegelijk spelen wat sociale interactie bevordert. Ten slotte bieden onze leden gekoppelde jackpotsystemen aan. Spelers kunnen dan extra, maar wettelijk gemaximeerde geldprijzen winnen, als zij spelen op een aangesloten kansspelautomaat.

Door dit soort maximeringen en andere begrenzingen bieden onze leden kansspelen aan die niet alleen wettelijk zijn goedgekeurd, maar ook spelers in bescherming nemen. Ten opzichte van de speelautomaten die in Holland Casino staan zijn de speelautomaten in amusementscentra veel lichter. Dat wil zeggen dat de inzet per spel veel lager is en dat de winst en het verlies veel beperkter zijn. Daarom hebben de amusementscentra ook een lagere toegangsdrempel. Hier is in tegenstelling tot Holland Casino geen identificatie verplicht. Wel is er controle op de leeftijd van de bezoekers. Deze moeten op grond van de wet tenminste 18 jaar oud zijn.

VAN Kansspelen:

dé brancheorganisatie voor kansspelen

VAN Kansspelen is al meer dan veertig jaar de brancheorganisatie op het gebied van gereguleerde kansspelen in Nederland. 95% van de speelautomatencasino's en een groot aantal aanbieders van speelautomaten in de horeca zijn lid. We maken ons sterk voor een gezonde sector met een betrouwbaar en attractief spelaanbod. Alle ondernemingen die kansspelen op een verantwoordelijke manier aanbieden in Nederland profiteren van een lidmaatschap van onze vereniging. Van speelautomatenexploitanten tot loterijen en van fysieke casino's tot – als de regelgeving het straks ook mogelijk maakt – online aanbieders.

Omdat wij grote waarde hechten aan een gezonde en betrouwbare markt voor kansspelen zijn de hiervoor genoemde ondernemingen van harte welkom, zolang zij voldoen aan onze strenge lidmaatschapsvoorwaarden en onze ondernemerscode hanteren. De ondernemerscode bevat uiteenlopende normen waaraan onze leden zich committeren. Hierbij gaat het onder andere om normen rondom integriteit, transparantie en zorgvuldigheid. Derden controleren deze normen. En regelmatig actualiseren we deze.

Wanneer een lid deze normen overtreedt vindt er in het uiterste geval een roeyement plaats. Vanuit maatschappelijk verantwoord ondernemen kiezen verschillende ondernemers ook voor andere bovenwettelijke normen.

Als brancheorganisatie vertegenwoordigen we de kanspelsector bij verschillende overheidsorganisaties, politici en andere stakeholders (waaronder partijen uit de zorg). Ook staan we in nauw contact met onze leden, zodat we weten welke ontwikkelingen er zijn en hen bij kunnen staan waar nodig. Daarnaast ondersteunen we onze leden op verschillende manieren bij hun zorgplicht om verslaving tegen te gaan. Omdat we het belangrijk vinden dat er voldoende kennis bij stakeholders en andere geïnteresseerden over de kanspelsector is, bieden we op verschillende manieren branche-informatie aan. Zo ook via deze brochure.

Verantwoord spelen: preventiebeleid en zorgplicht

Het overgrote deel van de spelers beleeft veel plezier aan het betrouwbare en attractieve aanbod van onze leden. Zij zijn een lekker avondje uit en blijven binnen hun eigen grenzen. Helaas is er een klein gedeelte van de spelers dat hier moeite mee heeft. Deze spelers verdienen onze zorg en aandacht. Als kanspelsector nemen wij onze zorgplicht uiterst serieus. Het welzijn en de gezondheid van de spelers staat bij ons altijd voorop. We nemen dan ook onze verantwoordelijkheid, waarbij uiteraard geldt dat een speler zelf een eigen verantwoordelijkheid heeft. Ook in die eigen verantwoordelijkheid ondersteunen we spelers (bijvoorbeeld door vrijwillige zelfuitsluiting).

Verantwoord spelen betekent voor onze leden dat zij producten aanbieden die wettelijk zijn goedgekeurd en voldoen aan de wettelijke normen die spelers beschermen. Daarnaast voeren wij een actief preventiebeleid. Binnen dit beleid informeren we spelers en indien nodig spreken we hen aan op het spelgedrag. Ook verwijzen we spelers met problemen door naar de professionele hulpverlening. Hiervoor hebben onze leden goed getraind personeel in dienst, die deskundig en integer handelen. Naast de wettelijke normen houden onze leden zich ook aan de regels die wij door onze ondernemerscode aan onszelf opleggen.

Al sinds de jaren negentig zet VAN Kansspelen in op beter spelen. Een onderdeel hiervan is het voorkomen van verslaving. Samen met onze leden en andere betrokken partijen nemen wij onze verantwoordelijkheid op het gebied van preventie. Het resultaat hiervan is een uitgebreid preventiebeleid op basis van zelfregulering. Ook is een deel van ons preventiebeleid in wettelijke regels omgezet.

Onze leden met een amusementscentrum voldoen op het gebied van Verantwoord Spelen aan de volgende wettelijke eisen:

- Toegangscontrole
- Informatieverstrekking aan gasten over verantwoord spelen (brochures, gesprekken, etc.)
- Toezichhouden op gasten
- Alle medewerkers in het bezit van Wettelijk Bewijsstuk Verslavingszorg:
Cursus Kansspelproblematiek - Niveau 1: signaleren
- Bedrijfsleiders in het bezit van Wettelijk Bewijsstuk Verslavingszorg:
Cursus Kansspelproblematiek - Niveau 1: signaleren
Cursus Kansspelproblematiek - Niveau 2: gespreksvaardigheden + vervolgcursus
- Minimaal één aanwezige medewerker moet in het bezit zijn van het wettelijk bewijsstuk (GGZ-certificaat)
- Minimaal één aanwezige medewerker moet in het bezit zijn van een BHV-certificaat
- De medewerkers die vernoemd worden op de exploitatie- en/of aanwezigheidsvergunning dienen in het bezit te zijn van een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag).

Alle medewerkers in de speelautomatenhallen van onze leden bezitten het door GGZ Nederland gecertificeerde diploma. De verslavingszorg en de cursusverstrekkers stellen in nauw overleg de opleidingsvereisten vast en evalueren deze samen. Dit gebeurt onder coördinatie van de Kansspelautoriteit.

De laatste jaren is daar ook een intensieve samenwerking met verslavingszorginstellingen aan toegevoegd. Deze samenwerking wordt gecoördineerd door de Kansspelautoriteit. In dit samenwerkingsverband delen we kennis, bespreken we ontwikkelingen en werken we aan innovatie in de preventie en verslavingszorg.

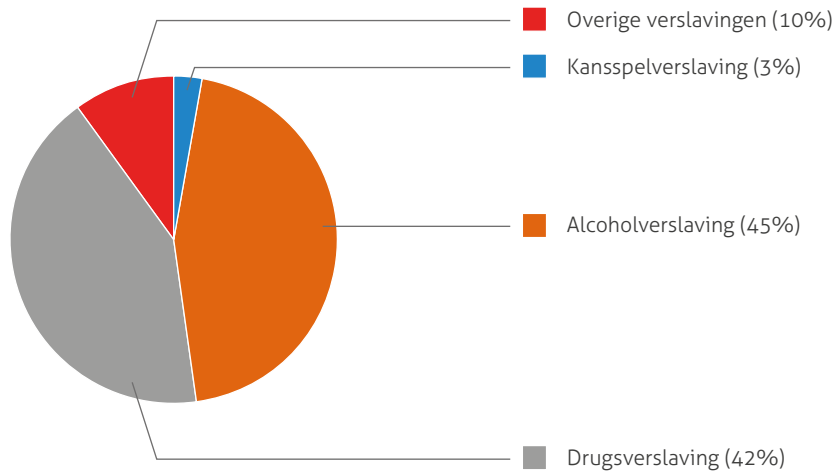
Wat aan zelfregulering overblijft vervullen onze leden met verve. De goed opgeleide medewerkers van onze leden houden het gedrag van spelers in de gaten en volgen aanvullende cursussen. Zij spreken in een persoonlijk gesprek de bezoeker aan als zij kenmerken van onmatig speelgedrag waarnemen. Al onze leden voeren dit solide preventiebeleid dat kan leiden tot vrijwillige zelfuitsluiting (= plaatsing op de zogenaamde 'witte lijst'). Certificeringsorganisatie DEKRA toetst regelmatig of onze leden zich houden aan deze regels. Visitatie door DEKRA leidt tot certificering van het lid. Met dit certificaat kan het lid aan spelers en stakeholders aantonen dat de organisatie een goed preventiebeleid heeft en dat de interne processen op orde zijn.

VAN Kansspelen vindt dat kansspelen in alle openheid de ruimte moeten krijgen. Zo gaan we illegaliteit tegen, maken we risico's bespreekbaar en kunnen we deze tegengegaan. Ook nemen we daarmee de verantwoordelijkheid voor een veilig en plezierig aanbod van kansspelen in Nederland. We investeren bewust in preventie en goed opgeleide professionals. Daarnaast zoeken we actief samenwerking met de overheid en maatschappelijke organisaties. Het resultaat is dat steeds meer gemeenten in hun vergunningsvoorwaarden opnemen dat de kandidaat-exploitant van een amusementscentrum lid moet zijn van VAN Kansspelen.

Mede door inspanningen van onze leden daalt het aantal probleemspeleers

Ten opzichte van andere verslavingen is het aantal probleemspeleers gering en toont al jaren een dalende lijn, mede als gevolg van de inspanningen van onze leden. Dit blijkt uit de cijfers van de Stichting Informatievoorziening Zorg (IVZ). In het overzicht kunt u de precieze cijfers lezen.

Aandeel verslavingen naar soort verslaving

(Bron: Stichting Informatievoorziening Zorg)

De cijfers laten zien dat het aandeel kansspelverslaving in het totaal van verslavingen zeer klein is. Slechts 3% van het totaal aan verslavingen in Nederland bestaat uit kansspelverslaving. Ook de onderzoeken in opdracht van het ministerie van Veiligheid en Justitie en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bevestigen deze dalende tot stabiele tendens van het aantal probleem- en risicospeleers.

Bovendien blijkt uit een betrouwbare steekproef van IVZ³ dat de meeste probleemspeleers kansspelen via internet als bron hebben. Ook het rapport 'Gokken in kaart' 2011⁴, dat in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid is gemaakt, spreekt van een dalende tendens. De tendens is vijf jaar later stabiel te noemen zoals duidelijk wordt in het onderzoek 'Modernisering Kansspelbeleid Nulmeting 2016' van IntraVal⁵ in opdracht van het WODC.

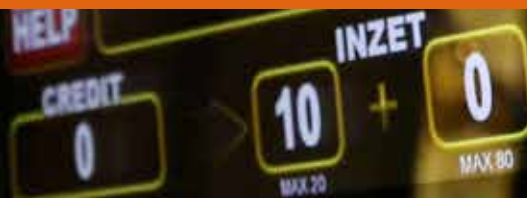
Meer informatie over verslavingspreventie

We willen informatie over het tegengaan van kansspelverslaving voor spelers zo laagdrempelig mogelijk maken. Daarom heeft VAN Kansspelen samen met andere kansspelaanbieders de site www.speelbewust.nl ontwikkeld waar spelers meer informatie vinden over dit onderwerp.

Via onze eigen preventie-website www.gokwijzer.nl geven wij voorlichting over hoe je onmatig gedrag kunt voorkomen. Hier vindt u ook video's die laten zien hoe onze leden omgaan met ons preventiebeleid.

Alle medewerkers in de speelautomatenhallen van onze leden bezitten het door GGZ Nederland gecertificeerde diploma.

HELP
CREDIT 0
INZET 10 + 0
MAX 20 MAX 80

Standpunten van VAN Kansspelen

Regulering van kansspelen in Nederland

Wij zijn een voorstander van gereguleerde kansspelen in Nederland. Het is van belang dat er een zo gelijk mogelijk speelveld voor alle aanbieders is. Dit is een belangrijke voorwaarde voor een gezonde en houdbare branche. De beoogde privatisering van Holland Casino juichen wij dan ook toe.

Alle wettelijke uitgangspunten moeten proportioneel in wet- en regelgeving en het kansspelbeleid uitgewerkt worden. Deze hebben betrekking op:

- Het rekening houden met de behoefte van het publiek
- De bescherming van de consument
- De zekerheid van naleving van de regeling
- Organisatie van het toezicht en de handhaving
- Een rendabele exploitatie van speelautomaten om een vlucht in de illegaliteit te voorkomen

Amusementscentra en leisureaanbod

Wij geloven dat de exploitatie van kansspelen zorgt voor een gezonde ontwikkeling van binnensteden. Er is dan ook een toename van het leisure-aanbod in binnensteden te zien. Door de aanhoudende veranderingen in de detailhandel - zoals e-commerce - is in veel (binnen)steden leegstand een groot probleem. Het op peil houden van de voorzieningen en het ontwikkelen van nieuwe functies in binnensteden zijn dan ook gebaat bij een creatieve en ondernemende aanpak. Wij zien mogelijkheden in het combineren van concepten zoals amusementscentrum, horeca en bioscoop. Deze combinatie(s) moeten worden toegestaan. Ons uitgangspunt is dat bedrijfs- en amusementsactiviteiten die passend zijn in winkelgebieden bij voorkeur worden samengebracht. Kan dit onverhoopt niet, dan moeten dezelfde regels en verplichtingen van toepassing zijn. De gemeente moet de samenwerking tussen ondernemers bevorderen en het voor ondernemers makkelijker te maken door overbodige regels te schrappen.

Schaarse rechten

Sinds korte tijd is er onder gemeenten discussie ontstaan over schaarse vergunningen ook wel 'schaarse rechten' genoemd. Het gaat hierbij onder meer om de vergunningen voor amusementscentra. Soms worden vergunningen gedurende de looptijd ingetrokken of worden er kortlopende vergunningen verstrekt. Dit maakt een gezonde exploitatie erg moeilijk.

Onze uitgangspunten zijn:

- Er moet pas mededingingsruimte geboden worden op het moment dat er ruimte ontstaat om een vergunning te verlenen: dus geen intrekking vergunningen of wijzigingen beleid zolang huidige vergunningen lopen
- Gemeenten passen overgangsrecht toe als vergunningen voor onbepaalde tijd worden omgezet in vergunningen voor bepaalde tijd
- Gemeenten houden oog voor mogelijkheden tot afwijking en ruimte in jurisprudentie
- Gemeenten stellen een redelijke termijn voor vergunningen voor bepaalde tijd van tenminste 15 jaar (zodat investeringen kunnen worden terugverdiend) en passen die algemeen toe
- De verdeling vindt plaats in een zogenaamde *beauty contest* waar de kwaliteit bepalend is.

Met de VNG trachten wij tot een eenduidig beleid voor gemeenten te komen.

Toezicht en handhaving Nederlandse kansspelsector

De Kansspelautoriteit is de toezichthouder op het gebied van kansspelen en staat daarom vaak in nauw contact met gemeenten. De Kansspelautoriteit controleert daarnaast of gemeentelijke vergunningen aanwezig zijn. Het samenspel tussen een gemeente en de Kansspelautoriteit is dan ook van groot belang.

VAN Kansspelen is voorstander van het beleid van de Kansspelautoriteit om gemeentelijke ambtenaren op te leiden om onder meer illegale kansspelen te kunnen herkennen en te onderscheiden van legale kansspelen. Dit versterkt het toezicht ter plaatse. Illegaal aanbod, zoals gokzuilen, kunnen gemeenten dan zelf aanpakken. Deze handhaving beperkt de oneerlijke concurrentie voor onze leden. Steeds meer gemeenten zien het belang hiervan in en gaan over tot samenwerking met de Kansspelautoriteit en nemen deze opleidingen af.

Burgers kunnen ook zelf (anoniem) melding doen van illegale kansspelen. In het zeldzame geval van klachten over de werking van speelautomaten kunnen spelers een beroep doen op de kennis van de Kansspelautoriteit. In serieus beoordeelde gevallen zal een controleur ter plaatse de speelautomaten controleren. Dit is en blijft volgens ons een taak van de toezichthouder.

VAN Kansspelen voert regelmatig overleg met de Kansspelautoriteit over ontwikkelingen in de branche. Aan de informatierol van de Kansspelautoriteit leveren wij als VAN Kansspelen ook een belangrijke bijdrage. Zo wordt de kennis van de Kansspelautoriteit aangevuld met inzichten uit de dagelijkse praktijk.

De financiering van de Kansspelautoriteit gebeurt voor een groot deel door onze leden in de vorm van de kansspelheffing. Met een kritisch oog volgen wij dan ook de interne organisatorische en financiële ontwikkelingen bij de Kansspelautoriteit.

Endnotes

- 1 Het gaat hierbij om een 'elektronisch casino', hier wordt niet met croupiers gewerkt.
- 2 Bijbehorende lagere regelgeving dient ook nog op een later tijdstip voor te worden gelegd aan de Tweede Kamer.
- 3 Zie blz. 77 van Kerncijfers Verslavingszorg 2015 van IVZ, zie <http://www.sivz.nl/nl/ladis/kerncijfers>
- 4 Zie blz. I onderaan van het Rapport 'gokken in kaart', zie <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2012/03/22/gokken-in-kaart.html>
- 5 Zie bijlage 3 van 'Modernisering Kansspelbeleid Nulmeting 2016' van IntraVal in opdracht van het WODC van juni 2016. Zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/09/12/tk-bijlage-modernisering-kansspelbeleid>

Colofon

Dit is een uitgave van:
VAN Kansspelen Brancheorganisatie
Postbus 93002
2509 AA Den Haag
mail@vaninfo.nl
www.vaninfo.nl
<https://twitter.com/VANKansspelen>

VAN Kansspelen
garandeert een veilig
en plezierig kansspel aanbod
in Nederland

VAN Kansspelen
brancheorganisatie

Postbus 93002
2509 AA Den Haag
mail@vaninfo.nl
www.vaninfo.nl
<https://twitter.com/VANKansspelen>